محل مهر یا امضاء
مدیر

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه پنج تهران
واحد آموزشی :دوره دوم متوسطه غیردولتی باقرالعلوم(ع)

شماره صندلی :
نام ونام خانوادگي: نام پدر:
سوال امتحان درس: علوم و فنون3 نام دبیر: آقای پارسی فر رشته: **علوم انسانی**
نوبت امتحانی : اول پایه : دوازدهم سال تحصیلی : 1397-1398

ساعت امتحان: 10:30
وقت امتحان : 75 دقیقه
تاریخ امتحان: 97/10/8
نیاز به پاسخ برگ دارد
تعداد برگ پاسخنامه:
برگ

ردیف	(پاسخ سؤالات حتما در پاسخنامه وارد شود)	بارم
الف	**تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی**	4
1	اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامة فارسی پرداخت، که بود ؟	0/5
2	مهم‌ترین اثر قائم مقام فراهانی چیست ؟	0/5
3	هدف انجمن ادبی خاقان چه بود ؟	0/5
4	.... از بارزترین شاخصه‌های زبان شعر عصر بیداری است.	/25 0
5	روزنامه .... با مدیریت و نویسندگی سید اشرف الدین گیلانی تدوین شد.	/25 0
6	دو دلیل از دلایل کم توجهی شاعران عصر بیداری به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی را بنویسید .	1
7	دو ویژگی نثر دورة بیداری در سطح ادبی را بنویسید.	1
ب	موسیقی شعر	6
8	کدام گزینه درست است ؟ الف)اوزان همسان از تکرار یک‌نواخت دوپایة آوایی حاصل می‌شود. ب) اوزان ناهمسان از تکرار متناوب دو پایة آوایی حاصل می‌شود . ج) در شعر پارسی، اوزان دلنشین و گوش‌نوازی وجود دارد که نظمی ناهمسان دارند . د) در اوزان همسان دولختی «وزن‌واژه‌ها » ناهمگون و غیر تکراری‌اند.	/5 0
9	با توجه به جمله‌های زیر، واژة درست را از داخل پرانز انتخاب کنید. الف) هجای دوم واژة .... در شعر را می‌توان طبق اختیار شاعری، کوتاه تلفظ کرد . (خدایی - آهویی) ب) طبق اختیار .... هجای پایانی بیت را همیشه بلند محسوب می‌کنیم . (وزنی – زبانی)	/5 0
10	در مصرع « به نام خداوند جان و خرد» شاعر از کدام اختیار زبانی بهره برده است ؟	/5 0
11	از میان دو بیت زیر کدام بیت وزنی ناهمسان دارد ؟ الف)دل نیست کبوتر که چو برخاست، نشیند از گوشة بامی که پریدیم، پریدیم ب) ای سرو بلند قامت دوست وه وه ! که شمایلت چه نیکوست	/5 0
12	ترکیب « شمع آجین » را یک‌بار با حذف همزه و یک‌بار بدون حذف همزه تقطیع کنید و علامت‌های هجایی آن را در زیر آن قرار دهید . الف) بدون حذف همزه ب) با حذف همزه	1

13	در بیت «آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هرکه این آتش ندارد نیست باد» اختیارات زبانی را بیابید و آن‌ها را بنویسید .	/5 1
14	بیت زیر را تقطیع کنید و وزن‌واژه‌های آن را نیز بنویسید. ای غایب از نظر به خدا می‌سپارمت جانم بسوختی و به دل دوست دارمت	/5 1
ج	**زیبایی‌شناسی**	6
15	**در بیت « با آن‌که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت » کدام آرایه یافت نمی‌شود ؟** **الف) تلمیح ب) تضاد ج) لفّ و نشر د)تناسب**	/5 0
16	در بیت « بدین شکستهٔ بیت الحزن که می‌آرد نشان یوسف دل از چه زنخدانش » آرایهٔ تلمیح را مشخص کنید و دربارهٔ آن توضیح دهید .	1
17	درکدام یک از ابیات زیر آرایهٔ تضمین وجود دارد ؟ توضیح دهید. الف) چشم حافظ زیر بام قصرآن حوری سرشت شیوهٔ جناتُ تَجری تحتها الانَهار داشت ب) کوه کندن فرهاد نه کاری است شگفت شور شیرین به سر هرکه فتد، کوهکن است	1
18	در کدام بیت آرایهٔ تضاد دیده می‌شود ؟ الف) امیدها در دام حرمان درد می‌شد بازار گرم عاشقی‌ها سرد می‌شد ب) نیست صائب، چاه و زندان بر دل من ناگوار همچو یوسف می‌فزاید، عزت از خواری من	/5 0
19	در ابیات زیر آرایه تضاد و متناقض‌نما را مشخص کنید. ● عجب مدار که در عین درد خاموشم / که درد یار پری‌چهره عین درمان است ● همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمّی تو فزایی ● هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است	3
د	**تحلیل متن (شعر و نثر)**	4
20	متن زیر را بخوانید و با توجه به آن، به پرسش‌ها پاسخ دهید. غلغلی انداختی درشهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم الف) یک ویژگی زبانی بیابید و بنویسید ب) دو آرایه بنویسید . ج) یک ویژگی فکری شعر فوق را بنویسید .	2

21	متن زیررا بخوانید و آن را از نظر قلمرو ادبی و زبانی تحلیل نمایید. (برای هرقلمرو دو مورد) دشمن در برابر ایمان جنود خدا، متکی به ماشین پیچیدة جنگ است. از همان نخستین ساعات فتح، هواپیماهای دشمن مظهر پندارهای باطل او هستند، حال آن‌که در معرکة قلوب مجاهدان راه خدا، آرامشی که حاصل ایمان است حکومت دارد و به‌راستی دشمن حیرت‌زده است؛ چگونه ممکن است که کسی ازمرگ نهراسد؟ کجا از مرگ مي‌هراسد آن‌کس که به جاودانگی روح در جوار رحمت حق آگاه است؟ و این‌چنین، اگر يك دست تو نیز هدیة راه خدا شود، باز هم با آن دست دیگری که باقی است به جبهه‌ها مي‌شتابی. وقتی که اسوة تو آن تمثیل مطلق وفاداری، عباس بن علی (ع) باشد، چه باك اگر هر دو دست تو نیز هدیه‌ی راه خداد شود؟	2

موفق باشید (جمع بارم 20 نمره)